

Гетьман О. П.

Викладач кафедри дизайну ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка», м. Полтава, Україна, oksana.gethman@gmail.com

ТЕОРІЯ КОЛЬОРУ В ІНДУСТРІЇ КРАСИ

Теорія кольору широко застосовується у індустрії краси. Правильне та гармонійне поєднання кольорів в образі – головна запорука успіху. Колористика є однією з основ, вона систематизує знання про кольори, визначає закони їх взаємодій, протиставлення теплих і холодних відтінків, їхню здатність нейтралізувати один одного. Теорія кольороподілу допомагає правильно підбирати колірну гамму волосся або палітру макіяжу, а також ефективно боротися з небажаними відтінками після фарбування або знебарвлення волосся. Колірне коло, складене згідно з принципами цієї теорії, вказує на наступні фактори: кольори, розташовані поруч у колірному трикутнику, завжди будуть добре поєднуватися між собою; а щоб позбутися небажаного відтінку, отриманого в результаті фарбування, слід використовувати тон, який знаходиться чітко навпроти небажаного кольору. У макіяжі цей принцип застосовують для коригування недоліків обличчя за допомогою різнокольорових коректорів.

Теорія кольору – це складний, глибокий та багатогранний предмет, який сягає своїм корінням не тільки мистецтва, але йде глибоко в науку. Перше кольорове коло було створене Ісааком Ньютоном, після відкриття у 1672 році такого явища як дисперсія кольору (Ньютон, 1954). Пізніше теорію кольору вивчав Гете. У 1810 році він опублікував книгу «До теорії кольору», у якій досліджував як хроматичне коло впливає на психологію людини та його роль у живописі (Месяц, 2012). У 1961 році Йоганнес Іттен створив найвідоміше хроматичне коло, яким користуються донині в усіх напрямках мистецьких професій (Йоганнес Іттен, 1975).

Усе різноманіття кольорової палітри визначається трьома основними характеристиками кольору: тон, світлість та насиченість. Ці поняття ввів на початку ХХ століття професор Альберт Манселл.

Ще одне вчення, яке ґрунтується на засадах теорії кольору – це теорія кольоротипів зовнішності людини Йоганнеса Іттена. Починаючи із 70-х років ХХ Сьюзан Кейджил значно розширила теорію Іттена, розділивши кожен з чотирьох сезонних кольоротипів на підтипи. Всього вона описала шістьдесят чотири кольорових типи.

Найбільш розповсюдженою та зрозумілою є «сезонна» теорія або теорія «Чотирьох пір року». Така аналогія вибрана не випадково, тому що співвідношення теплих і холодних кольорів природно змінюється від одного сезону до іншого: весна – теплі; літо – холодні; осінь – теплі; зима – холодні. Колірний тон визначає півтон кольору, який може бути або теплим (має жовту основу) або холодним (має синю основу) (Кувватов, 2007). У теплих кольоротипів підтон шкіри персиковий, а у волоссі присутні рудий або золотистий відтінки. У холодних кольоротипів підтон шкіри блакитний, а у волоссі немає рудих або золотавих відтінків. Таким чином, формується «золоте» правило підбору кольору: якщо людина належить до теплового кольоротипу, слід уникати холодних тонів і навпаки.

Розглянувши основні принципи, на яких ґрунтується «сезонна» теорія, можна переходити до більш конкретного розгляду кожного сезону. Весна відноситься до чистого кольоротипу. Основний тон весняних нюансів – жовтий, тому фарби цього кольоротипу

яскраві й свіжі, усі відтінки чисті, теплі та живі. Даний колірний тип дуже поширений серед німців, англійців та ірландців. Шкіра у людей з таким кольоротипом прозора, тонка, із теплим відтінком. В основному це світла з бежево-рожевими відтінками шкіра, на якій можливі золотаві веснянки, іноді шкіра може мати жовтувато-золотистий колір або колір слонової кістки. У цьому кольоротипі дуже рідко трапляються бронзові відтінки. Губи цього типу рожеві. Часто присутній легкий персиковий природний рум'янець, а при хвилюванні або фізичних навантаженнях він навіть червонуватий. У кольорі волосся завжди присутні теплі відтінки. При цьому рівень глибини тону може бути різним, але в основному наближений до середньої й світлої гамми. Відтінки варіюються від золотистих до рудих. У рідкісних випадках зустрічається попелясте або сірувате волосся, але при ближчому розгляді можна розрізнити внутрішній жовтий перелив. Брови й вії найчастіше світлі, пігмент не яскраво виражений. Колір очей в основному знаходиться в сіро-зеленій, жовто-зеленій гамі, іноді очі бувають чайно-зеленими, бірюзовими й блакитними, їх колір може доходити практично до жовтого. Рідше зустрічаються золотисто-карі очі, але практично ніколи не буває темної райдужної оболонки. Засмага у весняного кольоротипу частіше золотисто-морквяна, шкіра дуже легко і швидко засмагає. Для весняного кольоротипу рекомендуються теплі відтінки.

Літній колірний тип в основному зустрічається серед слов'ян і скандинавських народів. Дуже поширений серед слов'ян. Літо відноситься до приглушеного кольоротипу. Шкіра у людей із літнім кольоротипом молочного або рум'яного кольору з блакитним відтінком, так звана аристократична блідість. Але зустрічається й приглушено бежева або злегка смаглява шкіра. При наявності веснянок, вони завжди сірувато-коричневі з попелястим відтінком. Часто присутній рожевий рум'янець, губи блідо-рожеві. Волосся в основному з сіруватими та попелястими відтінками, може бути як світлим, так і темним, але не буває рудого та чорного кольорів. Брови також майже завжди сірувато-коричневі. Очі бувають сіро-блакитні, світло-блакитні, сіро-зелені, горіхово-карі. Білки очей позбавлені прозорого блиску й не контрастують з райдужної оболонкою. Засмага горіхова або бронзова, ніколи не має червоного підтону, але може мати оливково-попелястий відтінок. Для літнього кольоротипу найкраще підійдуть пастельні та вигорілі кольори, дуже широка гама приглушених сірих, темно-коричневих та бежевих відтінків.

Осінь відноситься до приглушеного кольоротипу. Для цього колірного типу характерні такі особливості: шкіра кольору слонової кістки, блідо-золотава або бронзова. Колір шкіри може варіюватися від густого золотого, бежевого до персикового з виразним жовтувато-золотавим відтінком. Рум'янець відсутній. Дуже часто зустрічаються веснянки, вони можуть бути від темно-золотого до золотисто-коричневого кольору. Колір волосся буває від морквяного і мідного до каштанового, блондини завжди з рудим відливом. Брови й вії частіше світлі з золотим відливом та густі. Очі зазвичай теплих соковитих кольорів, часто з золотистими вкрапленнями. Також зустрічаються блакитно-зелені, фісташкові, бурштинові, оливкові, золотисто-карі, темно-карі, чайні, болотні, кольору лісового горіху. Під час засмаги світла, бліда шкіра найчастіше згоряє, засмага червона. У людей східного типу засмага золотиста, але ніколи не буває «чорної» засмаги. Володарі карамельної чи золотавої шкіри засмагають добре. Для людей осіннього колірного типу рекомендовані майже усі відтінки коричневих, жовтих, помаранчевих та бежевих кольорів.

Зима належить до чистого кольоротипу. У «зимової» зовнішності шкіра має завжди прозоро-блакитний відтінок. Рум'янець легкий, холодно-рожевий, він з'являється рідко. Існує також неконтрастна зима, їй притаманна смаглява або оливкова шкіра. Губи холодні,

рожеві, з оливковим відтінком. Веснянки майже завжди відсутні. Найчастіше волосся чорне зі сріблястим або синім відливом, рідко біляве в поєднанні з темними очима та смаглявою шкірою. Очі яскраві, із блакитним підтоном на білках. Кольори ясні, насичені – чорні, темно-коричневі, темно-сині, світло-зелені з холодним відтінком, фіалкові, сіро-блакитні, смарагдові, бурштинові. Засмага найчастіше з оливковим відтінком, зазвичай шкіра засмагає погано. Для зими найкраще підійдуть усі варіанти яскраво-білого кольору, із домішками блакитного. У цього кольоротипу широкий спектр сірих, особливо металевих (сталєних, сріблястих, алюмінієвих), синіх (кобальтових, яскраво-синіх, волошкових, маренго), а також чорний колір.

Отже, тема кольоротипів зовнішності людини складна та неоднозначна. Неможливо підвести будь-яку зовнішність під конкретні стандарти, кожна людина унікальна та має свої особливості, недоліки та переваги. А тому відразу дуже важко правильно визначити кольоротип, навіть, знаючи базові принципи, бо існує дуже багато нюансів.

За іншою теорією кольоротипи поділяють на дванадцять типів, де кожен сезон підрозділяється ще на три. Так весну поділяють на яскраву, теплу або світлу; літо – на світле, холодне, м'яке; осінь – на м'яку, теплу або темну; зиму – на яскраву, холодну або темну. Але теорія «Чотирьох сезонів» найбільш точно, доступно й зрозуміло описує загальні поняття кольоротипів.

На сьогодні експерти радять визначати колірний тип лише на натуральній базі. Це означає, що людина має бути із нефарбованим волоссям, без макіяжу. Але, якщо клієнт вже має пофарбоване волосся, то й увесь образ, усю кольорову гамму слід підбирати саме під цей колір. Власне тому правильно підібрана кольорова гамма може освіжити образ, повністю його змінити, підкреслити усі переваги та надати родзинку. Пояснюється це тим, що деякі відтінки виглядають більш виразно на тому чи іншому колірному типі, інші – можуть підкреслити всі недоліки й навіть додати нових. Тому важливо пам'ятати два головних правила: комбінації кольорів, де переважають жовтий та червоний – теплі; комбінації кольорів з великою часткою синього – холодні. Знаючи ці принципи, розібратися із «сезонною» теорією кольоротипів зовнішності буде не складно.

Список використаної літератури

1. **Ньютон И.** Оптика или трактат об отражениях, преломлениях, изгибаниях и цветах света. – М.: Госуд. узд.-во технико-теорет. лит.-ры, 1954. – 367 с.
2. **Месяц С. В.** Иоганн Вольфганг Гёте и его учение о цвете (часть первая) / С.В. Месяц. – М.: Кругъ, 2012. – 464 с.
3. **Иоханнес Иттен.** Искусство формы. Мой форкурс в Баухаузе и других школах: / Johannes Itten . – Stuttgart: Verlagsgruppe Dornier GmbH – 1975. – 135 с.
4. **Color: The Essence of You** / Copyright by Suzanne Caygill / Celestial Arts, 1980.
5. **Кувватов А.С.** Цветовые типы человека / А.С.Кувватов. – М., 2007. – С. 60.